

Petnajstkratna zahvala
vsem TISTIM
IDEALISTOM,
ki podpirajo svoboden
slovenski tisk!

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

LETNIK XXXI. — VOLUME XXXI. DECEMBER 1980 PUBLISHED MONTHLY BY: SLOVENIAN NATIONAL FEDERATION OF CANADA.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

1981

ŽELITA UREDNIŠTVO IN UPRAVA S.D.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Tako si bomo voščili pismeno in osebno za praznik rojstva Gospodovega. Mnogokrat so to le zunnaji izrazi vljudnosti. ALI res iskreno želimo bližnjemu to kar povemo ali zapišemo? Človek naše dobe je postal lutka dogajanj v svetu. Razklan je v notranjosti. Služiti hoče Bogu a ob enem tudi svojemu "jaz". In služba temu "Jazu" se uveljavlja močnejše kot zapoved Njega, ki je prišel na svet, da oznanj Ljubezen.

Ne dolgo sem bral v časopisu in gledal tudi na televiziji trpko zgodbo družine. Oče in mati ter sedmero dece. Dva tedna so živeli v takozvanem "station wagon", ker niso dobili stanovanja radi številnih otrok. Dasi je oče stalno zaposlen. Ali ne da to misliti? Kje je razumevanje za sočloveka, kje ljubezen do bližnjega? Številna družina je obsojena samo radi tega, ker se ne poslužuje sodobnih modernih sredstev za odpravo plodu...

Ko obhajamo Božič in se spominjamo veselega dogodka, ko je prišel sam božji Sin na svet kot revno dete v betlehemiški votlini ker za Njega in Jožefa ter Mater božjo "ni bilo prostora v prenočišču", se moramo vprašati, ali smo sploh kdaj prisluhnili blagovesti, katero je On oznanjal. Zgleda, da je naše krščanstvo le zunanost, srce pa otrdela v skrbi za svoj lastni "jaz". Udobnost, razkošje, uživanje neprenehno dirkanje za tem, da bi imeli še več, to je naša vsakdanja skrb. Ni časa za počitek, za nedeljsko mašo, za kakšno kulturno delo, za branje kake dobre knjige. Sama skrb za to, "kaj bomo jedli, pili in kako se bomo oblačili". In ta skrb za udobnost in uživanje ubija smisel za lepo družinsko življenje. Otroci: Eden ali dva, večkrat pa — najrajši nobenega, da bo več časa za uživanje. Tudi za kristjane naše dobe velja: Kristus je prišel na svet, a "njegovgi ga niso sprejeli..."

Ob božičnih praznikih se vzdamo in prisluhnimo klicu božje Ljubezni, ki veje iz betlehemske votline: "Ljubite se med seboj! Na svet je prinesel ljubezen, da bi bili vsi ljudje brez razlike res bratje med seboj, pa po skoraj dvatisoč letih zgleda, da smo tam, ko je Kajn ubil Abela..."

Ce hočemo srečno in blagoslovljeno leto 1981. moramo iti vase in spoznati, da je od nas samih odvisno ali bo res srečno kakor si želimo. Ce bomo sejali sovraštvo med sosedi, med narodnostmi in rasami, ne smemo pričakovati žegnane božjega. Kdor seje sovraštvo, žanje smrt! Nazaj k izviru bratstva in medsebojni ljubezni, ki žari iz betlehemske hlevke v prvo sveto božično noč. Skušajmo razumeti bližnjega v potrebi in mu priskočiti na pomoč, pa bo duh prve svete noči se razlil v družine, med sosede in med narode. Božje Dete bo naša prizadevanja blagoslovljalo in mi bomo deležni speva "In mir ljudem na zemlji!"

M.G.

NAŠE JASLICE.

Božič je tista letna doba, ko človeška srca bolj kot v kateremkoli drugem času prevzamejo otroška čustva, ljubezen sočloveka ter veselje in hrepenenje po nečem, čeprav mnogokrat nedosegljivem. V tiho in skrivnostno božično noč vsakdo odpre najbolj srcu, kamor je vse življenje spravil vse, kar je zanj najdragocenejše, kar je bil kdaj najgloblje doživel z vso svojo dušo, poln vere vase in v dobroto svojega bližnjega. K tej skriti kamrici, kamor je spravil svoje najlepše zmagne in svoje najhujše poraze se podaja v težkih trenutkih, da ob trpljenju in hrepenjenju dobi novih moči za življenje. To svetišče pameten človek ne odpre nikomur, ker ga v najglobljem niče ne bi mogel popolnoma razumeti in čutiti tega, kar čuti le on sam...

Posebno še to občutijo tisti in domotožje se polasti srca tistih, ki so daleč od rodne grude in posebno v tej dobi se v svojih spominih vračajo nazaj v svoja otroška leta

ter vsaj v duhu zažive za nekaj bežnih trenutkov tisto zlato brezskrbno mladost ki se nikdar ne povrne.

Kakor prazniki so vsi tisti večeri, ko so vsi skupaj, stari in mladi, zbrani doma kot ena sama velika družina. Razgovarjajo se o hrepenjenju po rojstnem kraju, o življenju na tujem, o težavah, žalostih in veseljih, o marsikaterih grenkih urah, dokler se niso vživeli in privadili v novi svet.

Za mladino je ta pestra doba bežen trenutek doraščanja in dozorevanja medtem ko je za njih mlajše sestre in brate Božič čas pričakovanja, veselja, hrepenenja in včasih seveda tudi bridkega razočaranja. Za vse pa je ta doba polna najlepših nad in najglobljih čustev.

Od skoraj vsepovsod je bila pred stoletji pot do Betlehema zelo dolga. Toda danes z modernimi prometnimi sredstvi ta dežela, polna božične skrivnosti, ni več tako oddaljena. Vsekakor pa v

vseh deželah, naprednih in zaostalih, kamor je zasijala luč pokristjanjenja, gre zgodba o Detetu, rojenem v Betlehemu, preko ustnega izročila iz roda v rod.

Celo v tej atomski dobi in fantastičnem tehničnem napredku je ostalo mnogo znakov starodavnih božičnih običajev in navad. Posebno v Ameriki in Kanadi, deželah nestetih narodov in kultur je lahko videti božične tradicije vseh delov sveta. Vsak more opazovati in se čuditi tem starodavnim navadam, tako bogatih po globini, simbolizmu in nostalgiji. Poznati te tradicije pomeni razumeti njih pomen in v polnosti doživeti Božič.

Mnogo starih običajev se je ohranilo nedotaknjenih, nekaj pa se jih je deloma prilagodilo sedanjim modernejšim razmeram.

Celo pod verskim in političnim preganjanjem ter v dobi vojne podivjanosti in krutosti tradicije zlepa ne umro, ampak grede iz roda v rod, posebno v deželah z mnogimi vasmi in na grudo navezanim kmečkim prebivalstvom s preprostimi načinom življenja.

Na tisoče kosov je raztrgana naša slovenska domovina. Na Koroškem in Primorskem je del nje, v Ameriki in Avstraliji živi, v Braziliji in Argentini utripa in diha... Posebno v tej božični dobi bodimo združeni vsi, ki nam je naša domovina in njena materina beseda pri srcu!

ALI STE VEDELI?

- da je v Združenih Narodih trenutno včlanjenih okoli 150 držav
- da jih je med temi 36 s prebivalstvom, ki šteje manj kot dva milijona;
- da je med njimi 18 držav z nad 90% nepismenostjo;
- da jih je 37 z nad 75% nepismenostjo;
- ja jih je 55 z nad 50% nepismenostjo;
- da MED SLOVENCIM NEPISEMENOSTI TAKOREKOČ NI;

Pa kateri trdijo, da Slovenci ne moremo imeti svoje države!

V sklad S.D. v spomin na dr. Leopolda Humarja so darovali:

Skupina neimenovanih iz Chicaga.....	\$200.00
Dr. T. Rozman.....	100.00
N.N.....	150.00
N.N. Ohio.....	100.00
Frank Martincic, Chicago.....	50.00
D.Lojze Arko.....	10.00

Vesel Božič in zadovoljno 1980
zele

Somišljeniki slovenske državne ideje v
Clevelandu, USA.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in srečno novo leto vam želi

Glavni odbor in Svet. Slov. drž, gibanja

Pevski zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca želi vsem
prijateljem in dobrotnikom blagoslovljenje božične
praznike in srečno novo leto.

Voščila za BOŽIČ in NOVO LETO

ter najboljše želje za ureničenje slovenskih
ciljev pošiljajo somišljenikom v Sloveniji in po
svetu prijatelji v Washingtonu.

**Vesel Božič in
zadovoljno Novo leto**

SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V
KANADI

VESEL BOŽIČ IN ZADOVOLJNO 1980

ŽELI
SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V AMERIKI
CHICAGO, ILL.

**ŽEGNAN BOŽIČ
IN VESELO
NOVO LETO
ŽELI „TABOR”
Z.S.P.B. v TORONTU**

ŽUPNIJSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA "SLOVENIJA"

člani upravnega in kreditnega odbora, nadzorstva ter upravnik z uradništvom
želijo vsem članom, njihovim družinam in vsem Slovencem

MRU IN SREČE ZA BOŽIČ, ter uspehov in blagoslova v novem letu.

Naložbe pri nas so varne in se visoko obrestujejo, posojila so cenena in živ-
ljensko zavarovana.

531-8475

618 Manning Ave., Toronto, Ontario M6G 2V9

v božični čas

Blagoslovljene božične praznike

Zdravja in uspeha polno novo leto 1981 vam želi

SLOVENSKA HRANILNICA in POSOJILNICA JANEZA E. KREKA

ki je denarni zavod vseh Slovencev v Torontu in okolici.

Uradne ure: Torek, četrtek, petek od 10—1 h in od 5—8 h. V

soboto odprto od 10—3 h.

Zaprto: nedelja, ponedeljek in sreda ves dan.

V SKUPNOSTI IN ZAJEMNOSTI JE MOČ!

Pomožni urad: vsak četrtek in petek zvečer (7—9 ure).

Telefon: 259-9182 (Med uradnimi urami)

646 EUCLID AVENUE,
TORONTO, ONTARIO

Telefon: 532-4746

731 BROWN'S LINE,
TORONTO, ONTARIO

(V hiši pred cerkvijo)

ušili
štvo
atelj-
hoda
i Sv.
ev in
berji.
prof.
ev pa
praz-
obra
ven-
St.
l vse
bila

Frank Lausche in
župan George Voinovich. Zboru in
pěvodnji Vladimiru Maleckarju
iskrene čestitke!

• Kot vsako leto je tudi letos
protikomunistično društvo Tabor
18. oktobra priredilo jesensko
večerjo z zabavo, za katero so ig-
rali Veseli Slovenci. Prireditelj
je bila na Holmes Ave. Bila je zelo
lepo obiskana.

• Ga. Eda Vovk je organizirala
folklorno skupino mladih, ki se
pridno udeležuje vaj v telovadnici
pri cerkvi Marije Vnebovzete.
Upamo, da nas bodo kmalu
presenetili s kakim lepim
nastopom.

• Jesen je doba martinovanj.
Stajerci so poskusali novo vino 25.
oktobra pri Sv. Vidu. Zbralo se je
mного Stajercev in njihovih pri-
jateljev. Belokranjci pa so krstili
novo vinsko kapljico 8. novembra
v SLOvenskem domu na St. Clair-
ju. Tudi tu se je zbralo lepo število
Belekrajne.

• Slovenski Cleveland je imel
priliko slišati 23. oktobra Ljubl-
jansko Filharmonijo v Severance
Hall, to je v domu Cleavelandske
Filharmonije, kar je bil gotovo
izreden kulturni uspeh za naš
mali narod. Koncert je bil odličn.

• Slovenska Pristava je na svojem
občnem zboru 25. oktobra izvolila
odbor za leto 1981. G. Jože Leben
je bil ponovno izvoljen za predsed-
nika. Naslednjo nedeljo 2. novem-
bra pa so bile na Orlovem vrhu
molitve za naše umrle.

• Slomškov krožek je priredil
9. novembra pri Sv. Vidu kosilo.
Udeležba je bila zelo lepa. Na
kosilo so ljudje prišli iz vseh
predelov velikega Cleavelanda.

Z DANAŠNIM CEPLJENJEM NE OBSTOJA VEČ IZGOVOR OBOLENJA NA OŠPICAH

Pred kratkim smo imeli slučaj nevarnega zvečanja števila obolenj na ošpicah v Ontario. Danes, ko so sodobna cepljenja na veliko dostopna, ni nobenega vzroka, da bi vi ali člani vaše družine zboleli na tej bolezni. Imejte v mislih, da ošpice lahko povzročijo resne komplikacije, kot so pljučnica ali encefalitis, ki je vnetje možganov.

Ženske, ki so v letih rodnosti naj bi tudi podveze vse korake za cepljenje proti nemškim ošpicam („German measles“) — bolezen, ki lahko povzroči resne rojstne pohabljenosti.

Razumljivo, da hočete imeti duševni mir vse leto vedoč, da ste vi in vaša družina zavarovani pred boleznijo. Zato ni boljšega časa za pozitivno odločitev v tem pogledu v mesecu cepljenja („Immunization Awareness Month“) — in storite vse, da se podvržete cepljenju.

Ko ste že pri vsej tej stvari, povprašajte vašega zdravnika v okrožnem zdravstvenem oddelku, da vam da vašo novo Ontarijsko karto dnevov z navedbo cepljenja.

Obdržimo vse v Ontario zdrave!

Ontarijska vlada — pomaga ljudem.

Dennis Timbrell,
Minister of
Health

William Davis, Premier

statju in Trst 1.200 lir, za Francijo 900 frankov.
Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni mogoče, da bi se avtorjeva naziranja morala
skladati v celoti s mišljenjem uredništva in izdajatelja.

MED SLOVENCMI

TORONTO

• Za 20. letnico obstoja župnije Brezmadežne in njenega cerkvenega zbora, so slednji v nedeljo 26. oktobra tega leta ob 4 popoldan pripravili bogat spored cerkvenih Marijinih pesmi.

Uvodne in spremne besede je pripravil č.g. T. Zrnc. Zbor in soliste je mojstersko naučil in spremljal prof. Jože Osana. Kot solisti so nastopili: Eleonora Kociančič, Marija Lavriša, Dragica Podobnik, Marija Gustinčič ter Božo Cerar, Blaž Potočnik, John Trpin, Janez Adamich, in Lojze Lovšin.

Na sporedu je bilo: 1) Quia respexit — J.S. Bach — iz „Magnificat“, 2) Pojoč se oglasimo — J.G. Zangl, 3) Pozdrav Mariji Brezmadežni — Niedrist, 4) Rožni venec — A. Mav, 5) Kraljica prečastljiva — J. Pavlič, 6) Je mrak končan — I. Hladnik, 7) Marija, pomagaj nam — J. Gruber, 8) Češčena bodi, o kraljica — ***, 9) Ave Marija — A. Foerster — iz opere „Gorenjski slavček“, 10) Ave Marija — F. Schubert, 11) Prošnja — J. Gruber, 12) Dajte mi zlatih strun — Engelhart, 13) Že pada mrak v dolino — P. Jereb, 14) Marija, morskazvezda — P. Jereb, 15) Ave Marija — Bach—Gounod, 16) Zdrava Marija — M. Schwab, in 17) Pozdravljena, nebes gospa — P. Hugolin Sattner.

Člani zbora pa so bili: Soprani: ČEMAS Bernarda, GUSTINČIČ Marija, JANEŽIČ Suzi, JENSKOVEC Ana, KRMELJ Mara, LAVRIŠA Marija, MEDVED Metka, PODOBNIK Dragica, SOKLIČ Marija in STERŽAJ Sabina, Alt: CERAR Marica, BESKO Anica, KOČIANČIČ Eleonora, KRAMAR Francka in VICIC Kristina, Tenorji: LOVSIN Lojze, POTOČNIK Blaž, SKOK Peter, TRPIN John in VOJSKA Jože, Basi: ADAMICH Janez, CERAR Božo, KUS Rudi, LAMOVSĚK Stane, MEDEN Jože in RIGLER Lojze.

V kritiko se ne spuščamo, ker je bil koncert, hvaležen dar, položen na oltar pevecv, ki se trudijo in žrtvujejo svoj čas, bogoslužnemu namenu.

Prisrčna hvala vsem nastopajočim!

• Spominška proslava „29. oktobra 1918“ v Torontu.

V nedeljo, 26. oktobra, po koncertu Marijinih pesmi v newtorontski cerkvi, so Slovenske organizacije v Torontu priredile skupno spominško proslavo „29. oktobra 1918“, dneva ko so v Ljubljani oklicali samostojnost, prvo slovensko vlado in izstopili formalno iz Avstro-Ogrske monarhije ob zaključku prve

svetovne vojne.

Več kot 500 ljudi se je zbralo v cerkveni dvorani brezmadežne s čudodelno svetinjo na Brown's Line v New Torontu ter s pozornostjo sledili nastopajočim.

Vodja Slovenskega gledališča v Torontu g. Vili Čekuta je skupaj nastopil z gđc. Mirjam Čekuta ter na zanimiv način v izmenjajoči se besedi z njo prikazal slovensko zgodovino od naselitve do konca druge svetovne vojne. Uporabljala sta za to priložnost odlomke iz slovenske književnosti. Naslednji govornik je bil g. V. Mauko, ki je v kratkih obrisih naslikal slovenski življenj danes doma, v zamejstvu in v širokem svetu. G. Peter Markež pa je zavzetno pokazal pot v bodočnost, ki jo nujno povezujejo sodelovanje, razumevanje in združevanje za boljše bodočnost slovenskega naroda. Vsi štirje so za svoja izvajanja dobili živahno odobravanje in aplavz.

Prof. J. Osana je na klavirju špretno povezoval program, posebej pa moramo omeniti mladinski zbor župnije Marije Brezmadežne s čudodelno svetinjo, pod vodstvom poirtvovalnega voditelja in dirigenta g.B.Potočnika ter „Fantje na vasi“, ki jih je vodil g. Nace Križman. Kot zaključna točka so dovršeno zapeli in navdušili vse navzoče.

MLADINSKI ZBOR JE ZAPEL:

1. Luka Kramolc: „Tam kjer teče bistra Zila“,
2. Luka Kramolc: „Lastofvi v slovo“,
3. Franc Končan: „O moj ljubljubi dragi dom“ in FANTJE NA VASI PA SO NAS NAVDUŠILI IN NAS OGRELIL Z:
1. Anton Medved: „Domovina, mili kraj“,
2. Dr. Gustav Ipavec: „Vse mine“,
3. Dr. Gustav Ipavec: „Danici“ (solist — I. bas — g. Stane Lamovšek)
4. Jakob Aljaž: „Oj zbogom planinski svet...“ (solist — tenor — Danilo Volk)

Pesmi je v lepi besedi napovedoval g. Ahčin.

Vsem nastopajočim in govornikom naša prisrčna hvala za res lep slovenski spominški spored.

(Navzoči)

Cleveland

• Slovenski Cleveland je imel priliko slišati 23. oktobra Ljubljansko Filharmonijo v Severance Hall, to je v domu Cleavelandske Filharmonije, kar je bil gotovo izreden kulturni uspeh za naš mali narod. Koncert je bil odličn. Tudi cleavelandski dnevniki so ga pohvalili. Ves dobiček je šel za Slovenski Dom za Ostarele.

• Jesen je tu. Ljudje se zbirajo soboto in nedeljo so prireditve, prireditelj na katere vabijo različna društva. Prav vsako soboto in nedeljo so prireditve, zabave in kosila v domovih ali cerkvenih dvoranah. Pa tudi porok in s tem v zvezi poročnih gostij ne manjka v naši slovenski skupnosti.

• V nedeljo 28. septembra so se tu ustavili gostje iz Opčin pri Trstu. Priredili so prijeten popoldan Cleavelandskim Slovincem, ki so do zadnjega kottička napolnili dvorano Sv. Vida. Ansambel Galeb in dekliski tercet Mavrica so s svojim igran-

Chicago

• Informativni sestanek pri sv. Štefanu v Chicago

V nedeljo 2. novembra je bil v cerkveni dvorani pri sv. Štefanu informativni sestanek za odkup zemlje v Lemontu kjer naj bi se gradil Slovenski kulturni center.

Sestanek je začel dr. Lojze Arko, ki je podal izčrpano poročilo, kako daleč je akcija za odkup zemlje od očetov frančiškanov napredovala, pogoje pod katerimi bi bilo možno to zemljo kupiti.

Stavljenih je bilo več predlogov ki se bodo obravnavali na prihodnjem sestanku ki bo 16. novembra Lemontu po končanem spominškem programu. Kot sem letos že enkrat zapisal je tudi od nas Slovincem veliko odvisno, da bomo to akcijo tudi finančno podprli ter uresničili dolgoletne želje Slovincem iz Chicaga, Jolietu in okolice.

• K svojemu očetu Stankotu Mašiču je prišla na obisk iz Slovenije hčerka ga. Metka Prelesnik. Gotovo je bilo za oba veselo svidenje, saj se nista videla že 35 let. Upamo, da je odnesla lepe spomine iz Chicaga.

Ludvik Jelenc

Knjige in revije ZADRUŽNIŠTVO V VZHODNI EVROPI

Kot je SD že svoj čas poročala, je organizirala v oktobru 1978 univerza sv. Frančiška Ksaverija v Antigonishu mednarodni simpozij o zadrugištvu v Vzhodni Evropi, to je na Poljskem, na Slovaškem in na Slovenskem.

Simpozij je finančno podpril Stephen Roman, ki je častni doktor univerze in tudi častni član SNZ. Oktobra 1980 je končno izšla knjiga, ki prinaša predavanja simpozija z nekaj dodatki.

Naslov knjige je: Cooperative

Movements in Eastern Europe. Založba: Allanheld, Osmund and Co Publishers, 19 Brunswick Road, Montclair, N.J. 07042 USA; cena \$18.-.

Urednik knjige je prof. dr. Alojz Balawyder, profesor zgodovine (poljskega porekla), ki Stephen Roman, ki je častni doktor univerze in tudi častni član SNZ. Oktobra 1980 je končno izšla knjiga, ki prinaša predavanja simpozija z nekaj dodatki.

• Naš naročnik Ivan Krivograd iz Riverside Ill. je prejel iz Ravn na Koroškem žalostno vest, da mu je tam umrla mama Uršula Krivograd. Naše sožalje!

• V muzeju za znanost in industrijo v Chicaga bodo pod pokroviteljstvom fare sv. Stefana v soboto 20. decembra ob 12.30 prikazani slovenski božični običaji. Pri tem bodo sodelovali pevski zbor Slovenska pesem, učenci slovenske sobotne šole in plesalci SARK.

Vsi Slovenci prav lepo vabljeni na to prikazovanje slovenskih božičnih običajev.

Prof. Pluta obravnava zadrugištvu kot sistem, ki vključuje ideologijo, organizacijsko zgradbo ter razpolaganje s sredstvi (kapital, zemlja, človek).

Predavanja so razvrščena v istem redu kot so bila podana v treh dneh simpozija: Slovaška, Slovenija in Poljska. Slovaški del obsega padavanje prof. dr. Josepha Kirschauma o slovaškem zadrugištvu od začetka do prevzema oblasti na Slovaškem po komunistih. Zadrugištvu pod komunistom je predstavil dr. Stanley Kirschaum, komentiral pa je prof. E. Loeb, ki je bil svoj čas važen funkcionar v komunističnih

vladah CSR do vključno Dubčkovove dobe.

Slovenski del obsega prikaz slovenskega zadrugištvu, ki ga je prispeval prof. R. Čuješ. Dr. Ciril Žebot je orisal okrnjeno vlogo, ki jo odmerja zasebnemu sektorju v gospodarstvu komunizem. Komentar je podal prof. dr. Tous-saint Hočvar.

Poljska je bila predstavljena po prof. J. Gajdi (iz Poljske), ki je orisal delavske zadruge na Poljskem, ki jim komunizem dodeljuje določeno vlogo v obrti in majhni industriji. Prof. A. Korbonski je orisal vlogo zasebnega sektorja na Poljskem, komentiral pa je prof. Z.M. Fallenbuchl.

Knjiga vsebuje tudi indeks in nazorni zemljevid Evrope, na katerem so posebej vidno označene Poljska, Slovaška in Slovenija. V začetku knjige je slika Stephana Romana, ki je omogočil s svojo finančno podporo tako simpozij kot tudi to poročilo o njem.

V zadrugištvu na Zapadu je zadrugištvu med Slovani bolj slavo poznano. Pričujoča knjiga, ki bo gotovo ocenjena v znanstvenih revijah, bo mnogo pripomogla, da bodo širši krogi zvedeli malo več o tem zadrugištvu in njegovi važni vlogi v razvoju mnogih slovanskih narodov. Obenem je upati, da bo vsaj nekaterim na Zapadu odprla oči, da v komunizmu ni prostora za zadruge, kakor delujejo v demokratičnih državah.

dreš.

TERRY FOX
Sword of Hope

Another honor for Fox

NEW YORK (Special) — Canada's Terry Fox has received yet another honor.

The American Cancer Society's highest award, the Sword of Hope, was presented to Fox, the 22-year-old British Columbian whose 5,400 km Marathon of Hope inspired Canadians to pledge some \$12.5 million to cancer research.

Fox, who earlier lost one leg to bone cancer is now undergoing chemotherapy treatment for lung cancer.

MILAN'S MACHINING and MANUFACTURING CO.

1301 So. Laramie, Cicero, Ill. USA
Tel.: (312) -863-2948,
žele Slovencem širom sveta sreče poln Božič in uspešno Novo leto!

N.N. iz Chicaga, Ill. USA., želi vesel Božič in srečno Novo leto 1981.

Dr. Lojze in Kristine ARKO z družino voščita srečo in veselje za Božič in Novo leto.
Lock Port, Ill., USA.

Ludvik Kolman z družino pozdravlja in vošči vesel Božič in srečno Novo Leto.
Waukegan, Ill., USA.

Dr. Dana KIMOVEC z družino želi Vesel Božič in veselo Novo leto vsem znancem.
Wilmette, Ill., USA.

Pavel Horner iz Wilmette želi veselo božične praznike in uspešno Novo leto.

Cigarete niso pod ceno — so ugotovili preprodajalci

Prihranitev nekaj dolarjev — z nabavo ilegalnih cigaret, ki se pojavijo od časa do časa v majhni trgovini na oglu („Ontario convenience store operators“) povzroča istim lahko glavobol. To pa zato, ker uradniki provincialnih davčnih uradov izvajajo temeljiti pregled nad prodajo tobačnih izdelkov. Če taki trgovci tega še ne vedo, je tu za njih tozadevno sporočilo. Po navadi so cenješe le za kakih 50 centov pri celi skatli desetih. Če take trgovce ujamejo, jim grozi nova taksa, kazen in možnost sodnega postopka.

Ontarijski Tobačni zakon predvideva zaračunanje tobačnega davka na vse tobačne izdelke, ki ga velike prodajalne zaračunajo vsem trgovcem — preprodajalce in ti iste poberejo od kupcev. Zato ministerstvo za dohodke svetuje vsem Malim preprodajalcem! Seznanite se z zakonom. Kupujte cigarete le od dostavljalcev, ki so istočasno določeni za pobiranje takse in da ti vsem vedno izstavijo račun z navedbo njihove dovolilne številke. Tako listo slednji lahko dobe, če kličejo v Torontu: 965-2585 zunaj Metro Toronto kliče „collect“.

Če pa je tak preprodajalec že kupil take cigarete, bo za njega dobrodošlo, če prostovoljno sporoči o svoji nabavi. Od njih bo zahtevano le, da plačajo ne plačani davek in procenite brez tega, da bi jih še tožili, kar more povzročiti še denarno kazen, zapor in kriminalno zabeležbo.

Ministerstvo sporoča vsem, ki so slučajno kupili „bargain priced cigarettes“, da se poslužijo te možnosti, ki jo imenujejo „voluntary disclosure policy“, ki jim nudi ugodnost, da jih ne bodo obtožili tega dejanja.

Za nadalje informacije kličite na:

Ontario Ministry of Revenue's Special Investigations Branch: 965-7767 v Torontu (izven Metro Toronto, kličite collect), ali pišite na: Ministry of Revenue, Special Investigations Branch, 77 Bloor Street West, 16th floor, Toronto, Ontario, MA 2B3.

Dr. Blaž in Ana KOROŠEC z družino vošči vse dobro za **Božič in Novo leto,** ter pozdravlja, East Moline, Chicago, Ill. USA

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto želi
FRANK DAMIANI JEWELLERY LTD.
JOZE BALKOVEC Z DRUŽINO
Upravnik: JOZE BALKOVEC
Velika izbira ur, zlatnin, diamantov in srebrnih predmetov.
The Galleria, 1245 Dupont (at Dufferin)
Tel.: 534-1066
1660 Eglinton Ave. W.
(en blok zah. od Oakwooda)
— Tel.: 783-7326
3320 Keele St. — Tel.: 630-8839

SLOVENSKA ZAVAROVALNA AGENCIJA
TONY ZAGORC Insurance
ŽELI VSEM KLIENTOM IN SLOVENCEM V TORONTU IN KANADI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
V vseh zadevah zavarovanja: požar — življensko zavarovanje zavarovanje avtomobilov — pohištva se Vam priporoča
EDINA SLOVENSKA SPLOŠNA ZAVAROVALNA AGENCIJA V TORONTU
Telefonirajte: 6 2 6 - 5 8 8 1 vsak dan od 9. ure zjutraj do 9. zvečer.
555 Burnhamthorpe Rd. Suite 219, Etobicoke Ont. M9C 2Y3

Dr. IVA PRAPROTIK MIHIČ zdravnica
želi vsem rojakom **VESEL BOŽIČ IN SREČE V NOVEM LETU.**
15 Roncesvalles Ave., Toronto Ont. M6R 2K2
(blizu križišča Queen St.)
Tel.: 535-4659

Blagoslovljen Božič in uspešno Novo leto 1981 želi **FANIKA HUMAR - RICH PORT REALTOR**
Broker in investment specialist
tel.: (312)-352-1881
La Grange Park, Ill., USA.

KOMPAS EXPRESS Slovenska Potniška Agencija
ŽELI VSEM ROJAKOM BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
Peter Urbanc Dr. Karel Žužek Tel.: 534-8891
KOMPAS EXPRESS 635A Bloor St. W. Toronto Ont. M6G 1K8

Veliko tihega veselja za božične praznike in prave sreče v Novem letu
BONANZA AUTO CENTRE LTD. METOD SERAZIN
1822 and 1836 St. Clair Ave. West, Toronto — Tel.: 656-7644

VESEL BOŽIČ IN SREČE V NOVEM LETU.
CARL VIPAVEC SLOVENSKI ADVOKAT IN NOTAR
Simpson Towers 401 Bay St. Suite 2000 — EM4-4004
Podružnica: 770 Browns Line — New Toronto
Tel.: 255-7500

Dr. Tone Arko vošči vse najboljše za Božič in Novo leto
Lemont, Ill., USA.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želi vsem prijateljem in znancem
JOSE OSANA CANADIAN ACADEMY OF MUSICAL SCIENCES AND ARTS
731 Brown's Line, Toronto M8W 3V7
Tel.: 259-9182 — 255-3550

Mesarija in klobasičarna DERMASTJA želi VSEM ODJEMALCEM in ROJAKOM **VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO**
Na razpolago imamo vse vrste svežega in doma prekaženega mesa, kranjske klobase, vse vrste domačim salam, šunk, itd. Dobite tudi bučno olje, kisllo zelje, repo, radensko slatino itd.
192-194 AUGUSTA Ave., Toronto, Ont. M5T 2L6
• 366-2165 •

Blagoslovljene božične praznike Zdravja in uspeha polno novo leto vam želi **BARBARA POR - Slovenska prodajalka CIMERMAN** Real Estate Ltd. REALTOR
UPRAVA: 397-399 EGLINTON AVE. WEST — Tel.: 486-5200
Postovalnice: 3064 Hurontario Street, Missauga — 275-5225
911 Bloor Street West, Toronto 534-1124
2201 Danforth Avenue, Toronto 690-6363
4184 Sheppard Avenue East, Scarborough 292-6900
397 Eglinton Avenue East, Toronto 486-5200
2261 Bloor Street West (High Park) 763-5161
Kličite: Andrej Cimerman, tel: 486-5200

OB ZAČETKIH NAŠEGA LISTA
(Nadaljevanje s prejšnje strani)
vencev po svetu, kakor tudi o življenju doma, v kolikor bo to le mogoče.
Ker je SD duhovna last vsakogar, ki zastopa slovenski državni program, prosim vsakogar posebe, da pri skupnem delu pomaga z dejanji. Bog je dal ljudem različne darove in pričakuje, da jih bo vsak tudi uprabil. Kdor ima dar za pisanje, naj piše, kdor ima dar za organiziranje, naj nabira nove naročnike, da bomo mogli SD še povečati in izboljšati, kdor ima kakšno pobudo, pa tudi kritiko, naj napiše pismo uredniku, vsakdo pa naj tudi molči, da nas Gospod Gospodovalec česar pa ne bo storil brez našega sodelovanja in naporov reši egiptovske šibe komunizma, osvobodil narodnostno zaslužene brate, podari svobodo v lastni državi z zadostno merjo zdrave pameti, da bomo svojo državo zgradili tudi ohranili.

»MIRO SETTING« lastnik MIRO RAK
Zlatarska delavnica in prodajalka "Miro Setting" lastnik Miro Rak Vam nudi raznovrstne zlatarske izdelke kakor prstane, uhane, zapestnice, obeske in verižice vseh vrst.
Na zalogi imamo švicarske damske in moške ure.
Izvršujemo tudi naročila po želji iz Vašega zlata.
Odprto od 7 zj. do 6 zvečer, v ponedeljek in petek; v torek sredo in četrtek od 7 zj. do 3.30 pop.
55 Queen St. East, Toronto M5C 1N1
Tel.: 364-3772

Vesele božične praznike in mnogo sreče v novem letu želi vsem prijateljem in znancem
DRUŽINA JOŽETA ŽOLDOŠ
Vam nudimo raznovrstne kuhinjske in hladilne naprave za restavracije, hotele in starostne ustanove, kakor tudi vsa naročila po želji iz "nerjavečega jekla".
TORONTO KITCHEN EQUIPMENT LTD.
1150 Barmac Drive, Weston, Ontario M9L 1X5
Tel.: 745-4944

Zadovoljen božič in veselo Novo leto želi **„ENSEMBLE KARAVAN“** Andy Pahulje

Iz slovenske zgodovine . . .

BOGDAN NOVAK
(Nadaljevanje s 3. strani)

da imajo premalo prostora, da bi si postavili ločene hiše, ker ne pozna slovanskih zadrug." (Gruden, str. 46.)

O delovanju in oblasti malih in velikih županov pri Staroslovenskih nimamo poročil, pravi Gruden, vendar smemo, po primerjavi sklepati, da je bila slična kot prvi Hrvatih in drugih slovanskih narodih. V prvi vrsti je bil župan sodnik za spore med

zadrugami in med posamezniki. Najvažnejša je pač bila njegova sodna oblast. Zato je tudi prvo vprašanje kmeta ustoličevalca pri Krnskem gradu o novem vojvodi, če je pravičen sodnik. V poganskem času je bil župan tudi svečenik svoje župe, v vojni pa je načeloval župni oz. plemenski vojski. Od tod naj bi prišlo zanje v vire ime dux, herzog, kar je po naše vojvoda.

Slovensko plemstvo

Kakor so se razvili župani iz zadrug, tako se je slovensko plemstvo razvilo iz županov, posebno iz rodovno-plemenskih županov. Takole razvija Gruden svojo misel: "Ako je županska oblast v rodbini postala dedna,

kakor je vojvodska čast prešla od Boruta na Gorazda in Hotimirja, so se nositelji te časti naravno čutili vzvišene nad preproste ljudi, tembolj ker so jih vzporejali s frankovskimi grofi (comites)." (Istotam, str. 17.)

Grudnova staroslovenska družba

Staroslovenska družba naj bi po Grudnu obstojala iz zadrug, ki so jim načelovali starešine. Več takih zadrug je sestavljalo sosesko z županom na čelu. Več sosesk zaokrožene zemljepisne celote je tvorilo plemensko župo s plemenskim županom na čelu. V

času nevarnosti ali vojne so se plemenske županije med seboj povezale in je tako nastala zvezna država. Taka zvezna država je bila Karantanija, katere vojvoda pa je postala pa je postal pozneje deden.

Pod Franki

Ko so Franki postali gospodarji slovenskih dežel, so pustili Slovincem nespremenjeno njihovo politično ureditev. Šele po upor Ljudevita Posavskega, ki so se mu pridružili Kranjci in nekateri Karantanci, so dobili tuje za gospodarje. Vendar meni Gruden, da je po Ljudevitem uporuh prenehala le "samostojna kmečka zvezna država pod slovanskimi vojvodi, male plemenske države pod župani pa so še nekaj časa obstajale naprej", dokler ni nastopila strožja centralizacija pod Arnulfom konec 9. stoletja. Takrat so postale plemenske županije frankovske grofije, na mesto slovenskih plemenskih županov pa so prišli frankovske grofje. Nekateri slovenski plemenski župani, kot na primer grof Vitogoj v admondtski dolini, so se rešili, postali grofje in prejeli veliko novega sveta v dar od cesarja. Da so na ozemlju starih slovenskih plemenskih županij nastale frankovske grofije je po Grudnu domneval že koroški zgodovinar Gottlieb Ankershoffen v svojem delu Geschichte Kärntens (Zgodovina Koroške) (Celovec, 1851, II, str. 359). Prvotno so torej Franki ukinili le slovensko zvezno državo in odstavili njene sloven-

ške vojvode. Vendar ideja zvezne slovenske države je živela med ljudstvom še naprej: "Zato so se tudi nemški vojvodi podvrgli znamenitemu obredu ustoličenja na Knežjem kamnu in se predstavili ljudstvu kot preprosti kmečki župani in zakoniti nasledniki nekdanjih domačih vojvod. Ako se Arnulf in njegovi nasledniki imenujejo s poudarkom 'vojvoda Karantancev', potem se v tem naslovu izraža nekoliko tudi legitimnost oblasti, katero je v očeh ljudstva šele podelil obred umeščenja." (Gruden, str. 20.)

(Nadaljevanje na strani)

Blagoslovljen Božič in uspešno Novo leto

želi vsem delavcem in znancem

GRADBENO PODJETJE

Jože Kastelic Ltd.

10 KEYWELL COURT, Toronto, Ont. M8Y 1S6
255-2085

Moje želja je, da naj razveseljuječe sporočilo "Slava Bogu na višavah in mir na zemlji vsem ljudem" bo še vedno tako, kot je bilo v betlehemiški deželi in naj prinese Vam vsem Miru in Ljubezni za časa božičnega praznovanja.

Zelim tudi naj Dete Jezus blagoslovi Vas in Vaše družine ter naj Vas vodi v Novom letu.

Stephen B. Roman
STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

RESTAVRACIJA

Tiroler

Vam želi

BLAGOSLOVLJENE
BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO

1115 Bay St. Toronto, Ont.
923-7021

Za vsa mizarska dela
se z zaupanjem
obrnite na:

GENERAL WOODWORK

300 Barton Ave. East
Stoney Creek
664-6054

Žegnan Božič!
Družina Šušteršič

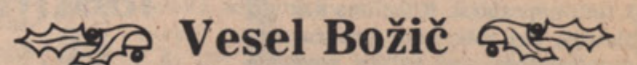
Vesel Božič
in
srečno Novo leto
želi

Alderwood Meat Market and Delicatessen

Lastnik: John Kodrič
880 Brownsline
251-0209

Vesele božične praznike in uspešno Novo leto želi

St. Joseph Press
411 Spadina Ave.
Toronto
979-2428

Vesel Božič
in
uspešno 1981
želi

Birchmount Auto Body

Lastniki PLANINA RANCH
in SITZMARK SKI KLUBA

žele klientom,
prijateljem in znancem

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ
in
SREČNO NOVO LETO

Vesel Božič in zadovoljno 1981

Jože in Ema Pogačar

POGAČAR REALTY LTD.

57 Anderson Ave., Toronto, M5P 1H6 — Tel. 489-8331

Veliko tihega veselja za božične
praznike in prave sreče
v Novem letu

želi

Marko Jamnik

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO
vsem skupaj želi

Sesar STUDIO

ATELJE ZA UMETNIŠKO FOTOGRAFIJO
Se toplo priporoča za vaš obisk

524 BLOOR ST. W., TORONTO Tel.: 53 - 7926

ANTON'S MEAT MARKET

ANTON BAVDEK

PRVA SLOVENSKA MESARIJA V TORONTU
KI LETOS OBHAJA 25. LETNICO SVOJEGA OBSTOJA.

Imamo vedno sveže meso, okusno prekajeno meso in klobase ter tudi krvavice. Imamo na razpolago bučno olje in rogaško slatino. Pri nas tudi lahko kupite nove zmrzovane skrinje po najugodnejših cenah. Če pripravljate gostije, bankete ali slično, se priporočamo. Dostavljamo na dom brezplačno. Po zelo ugodnih cenah Vam napolnimo hladilnike.

633 VAUGHAN ROAD (na vogalu Oakwooda) Toronto
Tel.: 654-9123 — 654-9112

Vesele božične praznike in mnogo sreče v novem letu želi

Vsem svojim članom in prijateljem ter podpornikom
SLOVENSKA PRISTAVA
Cleveland — Ohio

Vesele Božične praznike in srečno ter uspehov polno novo leto želi prijateljem in znancem
Armin Kurbus z družino,
Fairfield, Conn.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO

DR. JOŽE PLANINŠIČ
Profesor Političnih Ved na Džvani Univerzi v Californiji, ZDA, in družina

Iz slovenske zgodovine

BOGDAN NOVAK
(Nadaljevanje s 6. strani)

Ohranitev staroslovenske uprave in prava

O ohranitvi staroslovenskega prava ljudstva, kateremu je kdo prava in uprave pravi Gruden takole: "In kakor se je v vojvodskem umeščenju ohranil še ostanek starega slovenskega državnega prava, tako sta veljala v nastopnih dveh ali treh stoletjih tudi za druge javne zadeve še vedno 'slovensko pravo' (slavonica institutio) in 'slovenski običaj' (consuetudo Sclavorum)." Med tako "slovensko pravo" in "slovenske običaje" spada slovenska kmetija, ki jo listine omenjajo kot hoba sclavinisca, colonia sclavonica, mansus sclavonicus in ki je bila okoli 12 ha velika. Gruden omeni, da je Levec izračunal to velikost na podlagi kraljevske kmetije, ki je merila okoli 48 ha. Bavarska kmetija je bila eno tretino kraljevske, to je 16 ha, slovenska pa eno četrtno ali 12 ha. Viri nadalje omenjajo slovenske priče (testes Sclavigenae, slavonicae institutionis), ki so pričale kadar se je postopalo po slovenskem pravu. V Karantaniji, kakor v vsem frankovskem cesarstvu, je namreč veljalo načelo, da ima vsako ljudstvo pravico do svojega lastnega prava. Sodilo se torej po

pravu ljudstva, kateremu je kdo pripadal. Med zelo važne preostanke staroslovenske družbe pa spadajo tudi slovenski župani. Gre za dvoje vrst županov, za take ki so bili predstojniki večjih ali manjših naselij, in za okrožne župane, ki so načelovali večjim okrožjem. Kot že vemo, so Franki odpravili slovenskega vojvodo in pozneje v 9. stoletju tudi plemenske župane, ohranili pa so slovensko nižjo upravno ureditev. Sem so spadali vaški in okrožni župani. Ena najvažnejših funkcij vseh županov pa je bila njihova sodna oblast. Vprašanje pa je, ali so sodili po slovenskem običajnem ali po frankovskem pravu, in če po slovenskem, kako dolgo. Župani so bili sodniki po Grudnu že pred prihodom Frankov. Takole razlaga: "Brez dvoma je prastara slovenska navada, da je starešina ali domačin zbiral zadrugarje pod domačo lipo na posvet, pri tej priliki razsojeval njih prepire in kaznoval prestopke." (Istotam, str. 24.) Pristavlja pa, da je to postopanje dobilo za časa Karla

(Nadaljevanje na 8. strani)

ZIMA U SLOVENIJI

Millions of children desperately need basic food, shelter, schooling and health care. Your help is needed. Send your donation today.

CARE Canada
1312 Bank St., Ottawa
K1S 5H7

But, officer, you don't seem to understand, ... I know my limit!"

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

Alexander Macko

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

SLOVENSKA DRŽAVA

646 Euclid Ave. Toronto, Ont., Canada M6G 2T5

Moj novi naslov:

.....

.....

Moj stari naslov:

.....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

OPOZORILO

Če želite časopis v bodoče še prejemati in naročnine za letos še niste poravnali, storite to takoj, da si zagotovite nadaljno dostavljanje.

V času, ko se število slovenskih demokratskih časopisov iz dneva v dan bolj krči, je potreba po »Slovenski Državi« še večja. Kje bomo razpravljali o prepotrebni aktualnih slovenskih problemih, če še S.D. utihne? Ne pustimo ji umreti! Ali ne bi z njeno smrtjo zabili še nadaljni žebelj v krsto svobodnega slovenskega tiska? [Ali bomo dopustili, da bodo v bodoče komunisti edini slovenski zgodovinarji?]

Uprava S.D.

Prosimo vse naročnike, da nam na spodnja vprašanja čimprej odgovorite:

ODREŽI IN ODPOŠLI

Ime in priimek

Točen naslov

.....

Prilagam ček za \$6.- za naročnino (če še ni poravnana)

Želim ostati naročnik S.D. a bom naročnino plačal pozneje.

Pripravljen sem s članki prispevati v S.D.

Pripravljen sem darovati v tiskarni sklad

VESEL BOŽIČ
IN
USPEŠNO
NOVO
LETO
želi odbor

S.
A.
V.
A.

VESEL BOŽIČ
IN SREČNO
LETO
1981
ŽELI IN SE PRIPOROČA

“LE CAFE”

25 Belair St. Tel. 967-5911
TORONTO
Marta in Bob

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

želita

Pavla in Viktor Trček

Res.: 86 FERN AVE., TORONTO, ONT.
M6R 1K3 Tel.: 535-1894
Bus.: 115 RONCESVALLES AVE.

MEDVED & LEGGETT

chartered accountants
Accounting and Auditing
Business and Tax Consulting

770 Brown's Line, Toronto, M8W 3W2 Tel: 259-2367
Želi vsem srečen Božič in Novo Leto

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ
in
ZADOVOLJNO NOVO LETO

želi

vsem prijateljem in znancem
DRUŽINA L. JAMNIK

G. in Ga.
Jože Virant

iz Chicaga
voščita vesele
praznike in
uspešno Novo leto.

LOJZE in
VERA
GREGORIČ

z družino
želita vse najboljše za
Božič in Novo leto
vsem Slovencem v
Kanadi in Ameriki.
Chicago, Ill., USA.

JANKO in HANA
BURJAK
z družino

pozdravljajo in
voščijo božične
praznike in srečno
Novo leto.
Chicago, Ill., USA.

Anton in
Ana Gaber

želita vse
dobro za Božič
in Novo Leto.
Chicago, Ill.,
USA.

FRANK in
FRANCKA
MARTINČIČ

z družino
žele vsem dragim
znancem in prijateljem
blagoslovljen Božič in
srečno Novo leto.
2055 West Cermak Rd.,
Chicago, Ill., USA,
Zip.: 60608.

Ludvik in Mara
JELENC
iz **BERWYN, Ill.,**

želita dragim
naročnikom
Slovenske države
vesel Božič in
srečno Novo leto.

Zdenko in
Marija CURK

Barbertown, Ohio, USA
želita vsem
Slovincem
blagoslovljen
Božič in srečno
Novo leto.

Dr. Ludvik in
Corinne LESKOVAR
z družino

želita vsem
Slovincem vesel
Božič in srečno
Novo leto.

— Poslušajte vsako
nedeljo ob 4 uri
popoldne slovensko
radio oddajo na:
W1490.

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in **SREČNO NOVO LETO**

želi

VSEM PRIJATELJEM in ZNANCEM

PLATNAR BROS.
PLUMBING & HEATING LTD.

Metro Licence No. 176

43 ALGIE AVE., TORONTO M8Z 5J9

Tel.: Bus. 255-6144
Res. 255-6019
255-6406

Vesel Božič in zdravo Novo Leto

želi vsem

Slovincem in Slovenkam
in se priporoča

GYRO MOTORS

134 Laird Dr., Toronto
Tel: 421-5730

BLAGOSLOVA POLNE
BOŽIČNE PRAZNIKE
in **SREČNO NOVO LETO**

želi

VSEM PRIJATELJEM
in ZNANCEM

GRADBENO PODJETJE

Kavčič Construction Ltd.

Tel.: 275-3935

252 Chantenay Dr., Mississauga, Ontario L5A 1E4

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
in **SREČNO NOVO LETO**

želi vsem Slovencem

Dr. F. POROVNE, zdravnik

TORONTO

BLAGOSLOVLJENE
BOŽIČNE PRAZNIKE
in **SREČNO NOVO LETO**

Vam želi

STAVBENO PODJETJE

F - F Construction Co. Ltd.

Lastnik A. FERKUL

183 BETA STREET, TORONTO M8W 4H5

Tel.: 259-7334

ALBION GLASS CO. LTD.

1778 Albion Rd. Rexdale 749-2777

SLOVENSKA STEKLARNA

ŽELI VSEM STRANKAM in ZNANCEM
Vesel Božič in uspešno novo leto
Lastnik: Frank Vlahovič

BLAGOSLOV BOŽIČNE NOČI
in
SREČNO NOVO LETO

želi

svojim članom in prijateljem ter vsem Slovencem,
ki so dobre volje, v domovini in po svetu.

Društvo slovenskih domobrancev
TABOR v Clevelandu, USA

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in **SREČNO NOVO LETO**

želi vsem Slovencem

Tone Ambrožič

861 College St. Toronto, Ont., M6H 1A1

Tel.: 531-1223

Vesele božične praznike in mnogo sreče v novem letu
želi vsem prijateljem in sorojakom

Stanley R. Zupan

Slovenski advokat in notar

Suite 309, 121 Willowdale Ave. Willowdale, Ont.

M2N 6A3

Tel.: 223-4014

Iz slovenske zgodovine...

B.C. Novak

(Nadaljevanje s 7. strani)

Velikega določeno zunanjo obliko in organizacijo. Gruden o tem teoretsko ne razpravlja dalje. Vendar po njegovem bi lahko govorili o slovenski pravni vsebini in o frankovski pravni obliki ali

postopku. Prav radi frankovskega postopka pa so pozneje zgodovinarji in pravniki smatrali, da gre tukaj za frankovsko in ne slovensko običajno pravo in institucije.

Okrožni župani in dekanija

Vaški in okrožni župani so torej predstavljali na nek način nadaljevalne staroslovenske nižje uprave in vsaj deloma tudi nadaljevanje slovenskega prava.

Ker okrožni župani niso bili nasledniki plemenskih županov, temveč so predstavljali neko vmesno stopnjo med županom soseske in plemenskim županom,

nastane vprašanje, ali je okrožni župan že obstojal v staroslovenski družbi, ali pa je nastal šele v frankovski dobi. Isto velja za ozemeljsko enoto, ki se imenuje dekanija, in je slična ozemeljski enoti, ki ji je pozneje v fevdalni dobi načeloval okrožni župan. Gruden vidi neko povezanost med dekanijo in župansko ureditvijo

staroslovenske družbe, ne odgovori pa na vprašanje, kedaj je dekanija nastala in ali so že v staroslovenski družbi istemu ozemlju (okrožni županiji) načelovali posebni okrožni župani. Obstoj slovenske dekanije že v zgodnji frankovski dobi Gruden dokazuje z nam že poznano listino iz leta 777, ko je bavarski vojvoda Tassilo podaril samostanu v Kremsmünstru "dekanijo Slovanov (decaniam Sclauorum)". O tem pravi Gruden: "Omenili smo že, da so na mesto plemenskih zvez pod Franki stopile grofije (Gau, comiti) in neko manjšo upravno

celoto spoznamo v takozvani dekaniji, ki se omenjajo kot pododdelki grofije. Prvotno so bile dekanije naselbine, ki so obsegale deset 'kraljevih kmetij' (regales mansus), pozneje pa, so označevale manjše sodne okraje." (Istotam, str. 25.) Okrožne župane takih manjših sodnih okrajev najdemo po Grudenovemu mnenju v fevdalni dobi na škofjeloškem posestvu freisinških škofov in na ozemlju laškega gospostva na Spodnještajerskem. Posebno zadnje je lep primer, ker je bilo razdeljeno na štiri upravnosodna okrožja, vsakemu pa je načeloval "šefon". Vsa šefona bil župan v svoji mali naselbini ob enem pa tudi načelnik in sodnik vsega okrožja. Na podlagi osebnih imen (Sodja) in krajevnih imen (Sodinja vas, Sodnji vrh) in ker so Nemci ta krajevna imena prevajali s Schöpfendorf sklepa Gruden, da

imeli položniki pravico, da so si izbrali župana, gosposka pa ga je potrdila. Niti županov delokrog niti čas uradovanja nista bila določena. Celo po različnih vaseh istega gospostva je vladal v tem pogledu različni običaj. Gruden misli, da so župani zgubili mnogo pravic, posebno sodno pravico, konec 15. in v začetku 16. stoletja radi kmečkih uporov in radi recepcije rimskega prava. Župani so bili predstojniki velikih vasi, pa tudi malih selišč, ki so štela le tri ali štiri zemljišča. (Posebno za dnji argument je poimensko zavrnil Peiskerjevo teorijo. To je tudi edini slučaj ko Gruden direktno kritizira Peiskerja.) Za svoje delo je župan navadno prejel še eno davka pristo kmetijo, ki jo je pa moral predati nasledniku. Če pa ni dobil še ene kmetije, je župan užival druge ugodnosti in dobival druge dohodke.

Z nastankom fevdalizma, so si novi fevdalci podredili župane obeh vrst. Bolj in bolj so župani postajali nižji gospodarski uradniki in vaški predstojniki, sodniki pa samo še za manjše prestopke. Najvažnejši znak stare županske oblasti pa je bila ravno njegova pravica do sodstva. V poznem srednjem veku so začeli počasi izgubljati to pravico, v začetku novega veka pa so ostali le še graščakovski uradniki. Gruden se je sodna oblast ohranila v rokah županov v Beli Krajini in Istri, nadalje pa v Beneški Sloveniji.

V srednjem veku župani na vladno niso bili dedni. Večinoma so